

Det vi snakker om når vi snakker om læring

- spredte refleksjoner

Kunnskapssyn i endring – tre sammenvevde prosesser

Fra en fokusering av

- Individier som bærere av kunnskap
- Kunnskap som tilstand
- Stabil kunnskap

Til en fokusering av

- Kollektive, sosiale system og institusjoner som bærer av kunnskap
- Kunnskap som del av handling og problemhåndtering
- Kunnskapens forandring, utvikling og ustabilitet

Paradigmeskifte

Instruksjon	Læring
Formål: Gi instruksjon	Formål: Sørge for læring
Læringsteori: Læring er kumulativ, lineær	Læringsteori: Kunnskap er konstruert, skapt
Roller: Forsker/lærer som foreleser	Roller: Forsker/lærer som skaper læringsmetoder og -miljø
Innretning: Dekke lærestoff	Innretning: Spesifiserte læringsresultater
Suksesskriterium: Kvalitet i instruksjon	Suksesskriterium: Kvalitet i læring

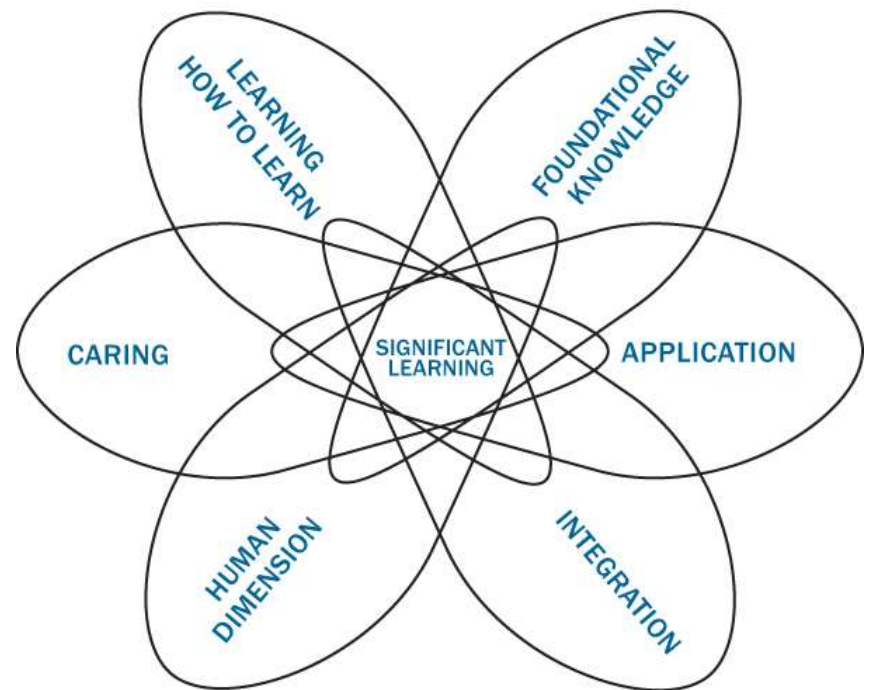
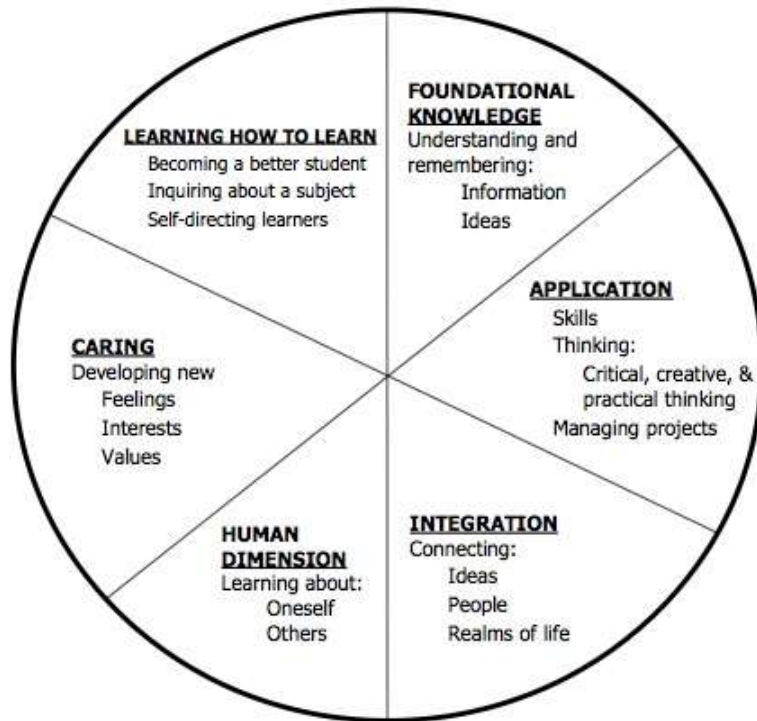
De lærende skal arve jorden

In times of change learners inherit the earth;
while the learned find themselves beautifully equipped
to deal with a world that no longer exists.

Eric Hoffer

Relasjonell tilnærming (L. Dee Fink, 2003/2013)

A TAXONOMY OF SIGNIFICANT LEARNING

Studenten – hvem er hun?

mer enn et godt hode,
som er fylt med ulike teorier
og tar stilling innen et utvidet abstrakt felt

en «kropp», et helt menneske,
som må handle i bestemte situasjoner,
forholde seg til andre,
ta ansvar

Fagspesifikke lese- og skriveferdigheter

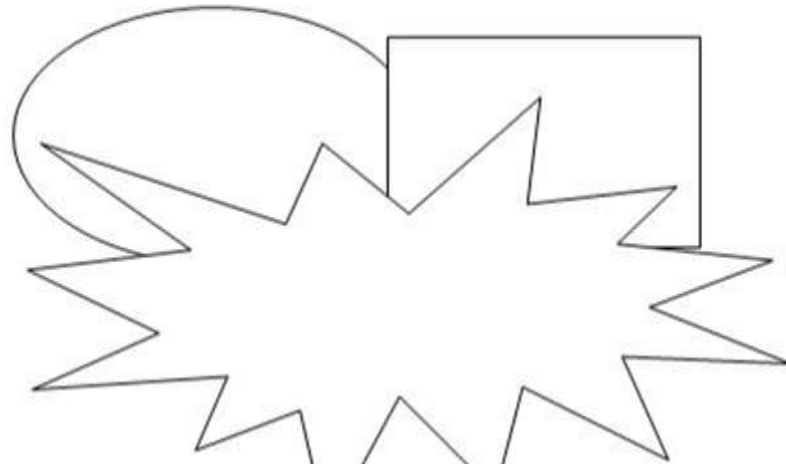
- Ulike fagfelt har ulike målsettinger og bygger på ulike ontologiske og epistemologiske antakelser. Med enklere ord, de *utgår fra ulike sett med forutsetninger om hvordan verden er ordnet og hvordan kunnskap blir produsert*
- Akse fra hierarkiske til horisontale kunnskapsstrukturer. I hierarkiske kunnskapsstrukturer (naturvitenskap) forstås *progresjon som integrasjon av ny og etablert kunnskap*. I horisontale kunnskapsstrukturer (humanistiske fag) forstås *progresjon som introduksjon av nye perspektiver*
- Fagspesifikke leser- og skriveferdigheter:
Et fag er også **et kommunikativt praksisfellesskap**, som fremtrer tre «steder»; fagmiljø, arbeidssted og samfunn

Kunnskapens topologi - steder for læring

Eige språk

Teori (systematisk språk)

Materiale / felt /
fenomen

Læringsresultater vs. læringsprosesser

- Begrepene *læringsutbytte*» og *læringsutbyttebeskrivelser* har fått en sentral plass i høyere utdanning fordi «granskningsamfunnet» krever at virksomheter i alle samfunnssektorer dokumenterer resultater - som kan bli målt, vurdert og kvalitetssikret
- I kunnskapssamfunnet har læringsutbytte blitt hard valuta
- Forutsetningen for at læringsutbyttebeskrivelser skal kunne fungere som en samordnende kraft er imidlertid at **forholdet mellom tilsiktete og reelle læringsresultater er forutsigbar**
- Som alle studenter og undervisere vet, er det akkurat dette forholdet som er utfordringen i læring og undervisning

Konstruktiv innretting og prosessuelle faktorer

I et kvalitetsperspektiv må vi derfor jobbe for **meningsfullt samsvar mellom undervisning, læring og vurdering**

Vi vet at **prosessuelle faktorer er avgjørende for læring;**

- kontakt mellom lærer/veileder og student
- samarbeid mellom studenter
- aktiv læring
- fremover- og tilbakemelding
- tid til å fordøye læringsstoff
- høye forventninger
- Variasjon i undervisning og vurderingsmetoder

Kilder

- *Åsa Lindberg-Sand,*
Avdelningen för högskolepedagogisk utveckling, Lunds universitet
- *L. Dee Fink*
Professional and International Consultant in Higher Education.
- *John Airey,*
University Physics Education Research Group, Uppsala University
- *Aslaug Nyrnes;*
Avdeling for lærerutdanning, HVL
- *Bjørn Stensaker,*
Institutt for pedagogikk, UiO
- *Vidar Gynnild,*
Institutt for pedagogikk og livslang læring; NTNU
- NOKUT